

נשיא ומייסד
הרב שאול ישראלי זצ"ל

מופק בסיוע של:
ההסתדרות הציונית העולמית
המחלקה לשירותים רוחניים בתפוצות

חֶמְדַּת יָמִים

HEMDAT YAMIM

פְּרֻשַׁת הַשְּׁבוע שׁוֹפְטִים תשע"ח

שְׁפָטִים וְשֹׁטְרִים תִּתֶּן לָךְ בְּכָל שְׁעָרֶיךָ ... וְשָׁפְטוּ אֶת הָעָם מִשְׁפֵּט צֶדֶק

הרב יוסף כרמל, ראש כולל 'ארץ חמדה'

קולמוסים רבים נשברו בניסיון להסביר את הסיפא של הפסוק הראשון של פרשתנו. צריך להבין מה פשר ההדגשה וְשָׁפְטוּ אֶת הָעָם מִשְׁפֵּט צֶדֶק, וכי יש הו"א אחרת? ננסה להציע הסבר נוסף, תוך הדגמה מדברי אחד מגדולי ישראל.

כל דיין מחויב לכללי המשפט וההלכה, כפי שהם מופיעים בדברי חז"ל ואח"כ בדברי הפוסקים הרמב"ם, הטור והשולחן ערוך עם מפרשיהם. בין שלומי אמוני ישראל, אין על כך מחלוקת. כנראה שאין זה מספיק, מערכת המשפט צריכה לשדר גם מסר של התנהגות מוסרית. כלומר המשפט צריך לשדר גם מסר ברור של יושר וצדק.

להלן דוגמא - מהחלטה בפסק דין [\(פסק הדין המלא יפורסם בהמשך, באתר 'ארץ חמדה'\)](#) שיצאה מרשת בתי הדין "ארץ חמדה-גזית":

אדם היה חתום על חוזה שכירות, זמן החוזה תם והחוזה לא נחתם מחדש. בתחילה המשכיר הסכים לכך, על דעת שהחוזה ממשיך, גם אם לא נחתם שוב. לאחר זמן, בסוף שנה, ביקש המשכיר מהשוכר לפנות את הדירה, משום שביקש להתגורר בה. השוכר לא הסכים לצאת בטענות שונות ומשוונות והמשיך לשלם כרגיל את שכר הדירה. המשכיר פנה לבית הדין בתביעה שהשוכר ישלם את הסכום שנקבע בחוזה המקורי, כפיצוי על אי פינוי בזמן. השוכר טען שסעיף זה איננו מחייב אותו כי זמנו של החוזה הראשון תם.

בשר"ע (ח"מ סימן ש"ב סעיף ט) פסק השו"ע שאם המשכיר והשוכר לא דברו ביניהם, והשוכר ממשיך לגור בבית - מסתמא דעתם על השכר הראשון. בסעיף י"ד (שם) נפסק שאם לא דברו ביניהם בכלות השנה, והשוכר שילם את שכירות החודש הראשון, המשכיר יכול לעכבו מלצאת במשך כל השנה. מהדברים הללו מוכח שלא רק שדמי השכירות יישארו על כנם, אלא גם תנאים נלווים (כמו התנאי שאין לשוכר יכולת להפסיק את השכירות באמצע שנת השכירות), חלים על הצדדים.

אומנם, הרמ"א (ח"מ סימן של"ג סעיף ח) פסק בשם הריב"ש שחזן שחוזה העסקתו הגיע לסיומו, וחדש אותו מבלי לציין מהם תנאי החוזה - אזי כל התנאים שהיו בחוזה המקורי ממשיכים. לעומת זאת, אם המשכיר לעבוד בשתיקה, אינו זכאי לכל תנאי ההעסקה המקוריים שסיכמו (בהקשר שם, מדובר על פטור מהמס הקהילתי שניתן לו בשנת השכירות הראשונה).

נשאלת השאלה, האם הרמ"א חולק על המחבר? הפוסקים האריכו בנושא. נצטט את דברי בעל נתיבות המשפט, שמו"ר מרן הגר"ש ישראלי זצ"ל לימדנו: ש"אם לא הבנת את דברי הנתיבות לא הבנת כלום בסוגיא". וז"ל: "דוקא בבית (ולא בחוזה עם חזן), דיש ביה משום גזל כשדר בלא שכירות, להכי אמרינן דודאי היתה דעתו אשכירות, ומדלא פסק אמרינן דאדעתא דפסיקה הראשונה דר".

נסביר את דבריו בקצרה. אדם שדר בבית לא שלו, ללא רשות, הוא גזלן! לכן, האינטרס שלו הוא שהחוזה שנחתם בעבר יחייב גם עתה, אחרת הוא מסתכן בגזל. לכן, כל פרטי החוזה שנחתם בעבר מחייבים אותו, כולל סעיף הפיצוי על אי פינוי בזמן. התירוץ: שילמתי את דמי השכירות, אינם הופכים את המשך השימוש בדירה ל"כשר".

זה לא מוסרי לגור בדירה של מישהו אחר נגד רצונו, גם אם תשלומי שכר הדירה משולמים בזמנם, זהו משפט צדק!

נתפלל כי יתקיימו בנו נבואות הנביא ישעיהו:

"וְאֲשִׁיבָה שְׁפָטֶיךָ כְּבָרָאשְׁנָה וְיַעֲצִיבְךָ כְּבַתְחִלָּה אַחֲרֵי כֵן יִקְרָא לָךְ עֵיר הַצֶּדֶק קְרִיָּה נְאֻמְנָה: צִיּוֹן בְּמִשְׁפַּט תִּפְדָּה וְשִׁבְיָהּ בְּצֶדֶקָה: ... וְהָיָה כְּאֶחָרִית הַיָּמִים נִכּוֹן יְהִיָּה הַר בֵּית יִקְוֶה בְּרֹאשׁ הַהָרִים וְנִשְׂאָ מִגְּבְעוֹת וְנִהְרֹו אֵלָיו כָּל הַגּוֹיִם: וְהָלְכוּ עַמִּים רַבִּים וְאָמְרוּ לָכוּ וְנַעֲלֶה אֵל הַר יִקְוֶה אֵל בֵּית אֱלֹהֵי יַעֲקֹב וְיִרְגְּנוּ מִדְּרָכָיו וְנִלְכְּהָ בְּאַרְחֻתָיו כִּי מִצִּיּוֹן תִּצָּא תוֹרָה וְדָבָר יִקְוֶה מִירוּשָׁלַם: וְשִׁפְט בֵּין הַגּוֹיִם וְהוֹכִיחַ לְעַמִּים רַבִּים וְכִתְתוּ חֲרֻבוֹתֵם לְאַתֵּים וְחִנִּיתוּתֵיהֶם לְמַזְמֵרוֹת לֹא יִשָּׂא גּוֹי אֵל גּוֹי חֲרָב וְלֹא יִלְמְדוּ עוֹד מִלְחָמָה" (אי-כו, ב' ב-ד).

לע"נ הרב אשר וסרטיל ז"ל נלבי"ע ט' בכסלו תשס"ט	לע"נ מרת שרה ונגרובסקי ע"ה בת ר' משה זאב נלבי"ע י' בתמוז תשע"ד	לע"נ ר' מאיר ז"ל בן יחזקאל שרגא ברכפלד	לע"נ הרב ראובן אברמן זצ"ל חבר הנהלת 'ארץ חמדה' נלבי"ע ט' בתשרי תשע"ו	לע"נ הרב שלמה מרזל זצ"ל חבר הנהלת 'ארץ חמדה' נלבי"ע י' באייר תשע"א	לע"נ מר שמואל שמש ז"ל חבר הנהלת 'ארץ חמדה' נלבי"ע י"ז בסיוון תשע"ד
---	--	--	--	--	--

לע"נ הנופלים במערכה על הגנת המולדת היי"ד

Eretz Hemdah
2 Bruriya St. POB 8178 Jerusalem 91080
Tel: 972-2-5371485 Fax: 972-2-5379626

ארץ חמדה, ע"ר
רח' ברוריה 2 ת.ד. 8178 ירושלים 91080
טל' 02-5371485 פקס: 02-5379626

www.erezhemdah.org info@erezhemdah.org

ניתן לקרוא את הדברים גם באתר האינטרנט

הלכה פסוקה

תקצירים מתוך פסקי דין - רשת בתי הדין 'ארץ חמדה גזית'

עורך: הרב הדיין עקיבא כהנא
חוקר במכון משפט והלכה בישראל.

קבלו חפירות עפר שעבודתו הופסקה
'ארץ חמדה גזית' עפרה / אדר תשע"ח / תיק 77026

דיינים: הרב חיים בלוך - אב"ד, הרב עמוס ראבילו, הרב שמעון גרבוז

תקציר המקרה: הנתבע הזמין קבלן עבודות עפר שרצה לבצעם לפני שנת השמיטה, סוכם ביניהם על סכומים מסוימים לדונם ובאופן כללי, ועד כה הזמין הנתבע שילם לקבלן התובע סכום של 45,000 ₪, הקבלן נכון להשלים את כל העבודות שלא הושלמו, ובלבד שישולם לו שאר הכסף, הוא תובע את הכסף שנתר לתשלום. לטענת הנתבע הוא יהיה חייב לשלם רק לאחר השלמת כל העבודה.

פסק הדין: הנתבע ישלם לתובע 50,000 ₪ תוך 30 יום מפסק הדין עבור העבודות שנעשו, על התובע להשלים את העבודות שנשארו לו, בית הדין קבע את התמחור לתשלום עבור כל קט, שהוא יכשיר, ועל כל קטע שיושלם הוא יקבל את כספו בנפרד.

נימוקים:

א. מועד התשלום על עבודה קבלנית (ו)

בדרך כלל מועד התשלום הוא בסיומה של העבודה, במקרה שלנו בגלל שכל חלק מהעבודה תומחר בנפרד, דין זה דומה לדברי הרמ"א (ח"מ עח, א) שאם שכר סופר לכתוב לו קונטרסים הרי שבסוף כתיבת כל קונטרס הוא מועד התשלום (ואף שנחלקו האם נאמן לומר פרעתי, לא נחלקו לעניין מועד חיוב התשלום)., כך גם עולה מחו"ד המומחה בעניין זה. ואם כן כל עוד לא הוכח אחרת החיוב לשלם הוא על כל יחידה שתומחרה בנפרד, ועבודתה הסתיימה.

ב. שימוש בשטח חקלאי לאחר העבודה לא מוכיח שהעבודה טובה (ז)

בכך שהחקלאי השתמש בשטח שהוכשר אין לראות הסכמה, וזאת משום שהחקלאי היה לחוץ לשתול את הכרם לפני ט"ו באב, והודיע לקבלן שבעבודה יש פגמים אין בכך מחילה על פגמים אלו (מחנה אפרים אונאה ו)

ג. עבודה שלא הושלמה עקב אונס שנגרם מעבודת המזמין (ח)

הנתבע לא צריך לשלם לתובע תשלום מלא על החלק שלא הושלמה העבודה בו, אולם במקרה זה מכיון שהסיבה שהתובע לא השלים עבודתו נעוצה גם בכך שהנתבע הכשיל אותה בכך שהוא נטע גפנים בשטח שמהווה מעבר לכלי הנתבע, וגם בגלל אוזלת ידו של התובע, לכן כפשרה בית הדין מחייב את הנתבע לפי החלק שאותו הוא ביצע.

ד. הודאה במקצת כשלטענת הנתבע מועד הפרעון אינו כעת (ט-י)

ישנה מחלוקת בין התובע לנתבע מה היה כלול בעבודה, ויש לשאול האם נחשיב את הנתבע מודה במקצת משום שהוא מודה שיש חלקים בעבודה שהוא חייב עליהם תשלום, מצד שני לטענתו זמן התשלום של חלקים אלו טרם הגיע. בדין זה נחלקו הקצות והש"ך הסוברים שדין אדם זה ככופר הכל, והט"ז והתומים הסוברים שדין אדם זה כמודה במקצת, במקרה שלנו יש טעם אחר שהנתבע הוא מודה במקצת משום שלדעת הש"ך הוא נחשב מודה במקצת, לכן בית הדין מכריע שהנתבע חייב שבועה דאורייתא מדין מודה במקצת. יש לפדות שבועה זו בחצי מהכסף השנוי במחלוקת.

ה. האם אומרים "דמים מודיעים"

נחלקו הדעות בין הראשונים והאחרונים מתי אומרים את הכלל שהדמי סמודיעים, אולם נראה שבמקרה שאין מנהג מדינה, הדמים מודיעים, במקרה שלנו אין לומר שהדמים יודיעו משום שמומחה בית הדין קבע שהמחיר שהוצע הוא "מחיר הפסד", וכמו כן כשעושים עבודות רבות נהוג לתת הנחה על חלק מהחלקים, ואין להוכיח מה כלול באותו חלק מהמחיר בו תמחרו את החלק הזה.

למעבר לפסק הדין המלא

<p>לע"נ מרים ריגלר ע"ה רעייתו של ד"ר מיכאל ריגלר הי"ו נלבי"ע אייר תשע"ח</p>	<p>לע"נ רבי יעקב ז"ל בן אברהם ועיישה וחנה בת יעיש ושמחה סבג</p>	<p>לע"נ חיים משה בן קוקה יהודית כהן ז"ל נלבי"ע ז' בתשרי תשע"ח</p>	<p>לע"נ סוזי בת עליזה כהן ז"ל נלבי"ע כ"ד בחשוון תשע"ח</p>
<p>לע"נ הנופלים במערכה על הגנת המולדת הי"ד</p>			

חֶמְדַּת הָאֲנָצִיקְלוֹפֵדִיָּה הַתְּלֻמוּדִית

הפרשה באנציקלופדיה התלמודית

בל תשחית

מבוסס על הערך: בל תשחית, שבאנציקלופדיה התלמודית כרך ג

”כִּי תִצְוֶה אֶל עֵיר יָמִים רַבִּים לְהִלָּחֵם עָלֶיהָ לְתַפְשָׁהּ לֹא תִשְׁחִית אֶת עֵצָהּ לְגַדֵּחַ עָלֶיהָ גֶרְזֵן כִּי מִמֶּנּוּ תֹאכַל וְאֵתוּ לֹא תִכְרֹת כִּי הָאָדָם עֵץ הַשְּׂדֵה לְבֹא מִפְּנֵיךָ בְּמִצְוֶה” (דברים כ, יט)

האם מותר לכרות עץ כדי לבנות במקומו דבר ששווה יותר?

האיסור. אסור לקצוץ אילן מאכל, שנאמר כאן: כִּי תִצְוֶה אֶל עֵיר וּגּוֹי לֹא תִשְׁחִית אֶת עֵצָהּ לְגַדֵּחַ עָלֶיהָ גֶרְזֵן כִּי מִמֶּנּוּ תֹאכַל וְאֵתוּ לֹא תִכְרֹת. ולא במצור בלבד, אלא בכל מקום כל הקוצץ אילן מאכל דרך השחתה לוקה (רמב"ם מלכים פ"ו ה"ח ע"פ בבא קמא צא ב). ולא האילנות בלבד, אלא כל דבר אסור להשחית, ולכן כל המשבר כלים וקורע בגדים והורס בנין וסותם מעין ומאבד מאכלים דרך השחתה עובר בבל תשחית (רמב"ם שם ה"י ע"פ שבת קכט א בכלים וקדושין לב א בבגדים ויבמות מד א ב במעין ושבת קמ ב במאכלים). וכן כל כיוצא בזה המקלקל דבר שראוי ליהנות בו בני אדם (שו"ע הרב שם).

ההשחתה. לא בלבד המשחית בידיים, אלא אף הגורם לכך עובר בבל תשחית, שכן אמרו בספרי: לְגַדֵּחַ עָלֶיהָ גֶרְזֵן, אין לי אלא בברזל, מנין שאף למשוך ממנו אמת המים, תלמוד לומר: לֹא תִשְׁחִית אֶת עֵצָהּ, בכל דבר, היינו שלא ימנע אמת המים מן העץ כדי שיתייבש (רמב"ם שם ה"ח).

לא אסרה התורה אלא דרך השחתה וקלקול, אבל אם הוא משחית על מנת לתקן מותר, כגון שקוצץ אילן כדי שלא יזיק לאילנות אחרים (רמב"ם שם ה"ח ע"פ ב"ק צב א) הטובים ממנו (שולחן ערוך הרב שם ע"פ ב"ק שם), או שקוצץ כדי שלא יזיק לשדה אחר (רמב"ם שם ע"פ בבא בתרא כה ב), או שדמיו יקרים וכדאי לקוצצו לבנין (שם ע"פ ב"ק שם), או שצריך למקומו של האילן (רא"ש ב"ק פ"ח סי' טו), כגון שצריך לבנות בית על אותו מקום (ט"ז יורה דעה סי' קטז ס"ק ו), והבית מעולה בדמיו יותר מן האילן (שו"ת שאילת יעבץ ח"א סי' עו, ועיי' שו"ת חות יאיר סי' קצה שלהרחיב חצרו ולצורך טיול ותוספת אור וריוח בעלמא אסור), או שמאפיל על החלון (שו"ע הרב שם; שו"ת חות יאיר שם), וכל כיוצא באלו בקלקולי שאר דברים (שו"ע הרב שם), כגון שהורג כלב שמזיקו ומפסיד המאכל אף על פי שאינו נושך (ים של שלמה ב"ק פ"י סי' לו; ט"ז שם). ואין צריך לומר אם מקלקלו על מנת לתקן גוף האדם, כגון ששורף כסא ושולחן להתחמם בהם, אם אין לו עצים אחרים (שבת קכט א, ועיי' שו"ע הרב שם).

המשחית לצורך מצוה אין בו משום בל תשחית, שנדחה איסור זה מפני המצוה, שהרי ציוו חכמים לקרוע על המת (שלטי הגבורים עבודה זרה פ"א בשם מהר"פ), וכן מצינו שעוקרים בהמות על מלכים שמתו לכבודם, ושורפים בגדים על המלכים ועל הנשיאים (עיי' ע"ז יא א), שאיסור בל תשחית נדחה מפני כבוד מלך ונשיא (תוס' בבא מציעא לב ב ד"ה מדברי), ועוד שאין כאן השחתה כלל, שכל העושה לכבודו של מלך ונשיא אין זו דרך השחתה, כשם שמותר לקבור מת בתכריכים אפילו של מאה מנה (תוס' ע"ז שם ד"ה עוקרין). וכן אמרו שרשות היה לאיש הר הבית לשרוף את כסותו של הישן על משמרתו (מדות פ"א מ"ב), שכיון שעושה משום קנס הרי זה כמו לצורך ולא להשחתה (תפארת ישראל שם). ואף משום הידור מצוה אינו עובר על בל תשחית, כגון אם רוצה לגנוז דף מספר תורה שאינו יפה כל כך, אף על פי שאין בו טעות (ספר חסידים סי' תתעט).

המשחית כלים כדי להטיל אימה על בני ביתו, נחלקו ראשונים: התוספות (קדושין לב א ד"ה רב יהודה) וההגהות מיימוניות (מלכים פ"ו ע"פ שבת קה ב) סוברים שאין בן משום בל תשחית, אבל הסמ"ק (סי' קעה) והחינוך (תקכט) סוברים שלא הותר אלא בכלים שבורים, שמראה עצמו כאילו כועס עליהם, אבל כלים שלמים אסור.

סכנה בקציצת אילן. מלבד האיסור שיש בקציצת אילנות, יש בדבר גם משום סכנה, ואמר ר' חנינא: לא מת שבחת בני אלא מפני שקצץ תאנה בלא זמנה (בבא קמא צא ב, ועיי' בבא בתרא כו א, ועיי' ט"ז יו"ד קטז ס"ק ו). וכתבו אחרונים שאפילו באופן המותר מצד הדין, כגון שצריך לבנין או למקומו וכיוצא, מכל מקום יש להיזהר בדבר משום חשש סכנה (עיי' ספר חסידים בצוואת ר' יהודה החסיד סי' מה ובהגהות מהרש"ם מברעזאן לספר חסידים שם בהוצאת הרב ראובן מרגליות, ועיי' שו"ת שאילת יעבץ ח"א סי' עו). ואמרו במדרש (שמות רבה פ"יה) שלפיקך ציוה הקב"ה לעשות המשכן מעצי שטים, ללמד דרך ארץ שאם ירצה אדם לבנות ביתו לא יבנה מאילן העושה פירות, ובפרקי דרבי אליעזר (פ"ד) נאמר שבשעה שכורתים עץ שעושה פרי קולו הולך מסוף העולם ועד סופו¹.

¹ מתוך ע' בל תשחית, כרך ג. פרקים א, ב

הספר משטר ומדינה בישראל על פי התורה (4 כרכים) מאת הרב נפתלי בר אילן, יצא לאור בעריכה חדשה בהוצאת מכון "ארץ חמדה"

הספר מתמודד עם אתגרי השעה הניציבים בפני המדינה היהודית העצמאית ע"י ניתוח וביור מקיפים במקורות. בין הנושאים הנדונים - משטר דמוקרטי ומלוכני, שלטון החוק, הפרדת רשויות, ביקורת שיפוטית, טוהר השלטון, מדיניות פסקלית ומוניטרית, שירותי רווחה, סל תרופות, איכות הסביבה, משפט בינלאומי, אמנת ג'נבה, כבוד האדם וחירותו, פיתוח האישיות, זכויות אזרח ועוד ועוד.

זכה בפרס הרב קוק ובפרס הרב ישראלי של מכון ארץ חמדה.

לרכישה

שו"ת במראה הבזק

(מתוך ח"ג)

Kharkov, Ukraine

חארקוב, אוקראינה
אלול תשנ"ד

עירובי-חצרות לחדר-מדרגות

שאלה:

הקהילה קנתה שתי דירות אחת מעל השניה בבנין שכולו גויים. בדירות אלו מתקיימת התפילה והסעודה, ואף השינה של הצעירים שומרי שבת - האם יש אסור טלטול מקומה לקומה (בדין עירוב חצרות)?

תשובה:

- א. מותר לטלטל בשבת חפץ ממקום אחד לשני, אם שני המקומות בבעלות אחת, אך אסור להעביר מרשות-יחיד אחת לחברתה, אם אינן בבעלות אחת. לכן אסור להוציא חפץ מדירה בבית משותף ולהניחו בחדר-המדרגות, וכן להיפך, וכן אסור להעביר חפץ מדירה לדירה דרך חדר-המדרגות, אף שהוא מוקף בארבע מחיצות¹. וכל זה - איסור דרבנן, מפני שחצר משותפת או חדר-מדרגות בבית משותף דומים לרשות-הרבים². עם זה תיקנו לנו חז"ל עירובי-חצרות, ואז הטלטול במקומות אלה יהיה מותר.
- ב. אי-אפשר לערב עם הגויים הדרים באותו הבנין או באותה החצר, וצריך לשכור מהם את מקומם³. ולכן, בנדון דידן, שהקהילה שכרה את שתי הדירות, יש לשכור מן הגויים את מקומם בחדר-המדרגות ע"י תשלום סמלי⁴.
- ג. אם יושבי שתי הדירות שהקהילה שכרה, אוכלים יחד מאותו המטבח, כלל אין צורך בעירובי-חצרות⁵.

¹ שו"ע אורח חיים (סי' שסו), "שמירת שבת כהלכתה" (פי' יז סעיף יא).

² רמב"ם ה"ל עירובין (פ"א ה"ה). אמנם לדעת הרב בן ציון אבא שאול בספרו שו"ת "אור לציון" (ח"א סי' לא) מותר לטלטל מביתו לחדר-מדרגות ולהיפך מפני שחדר-המדרגות אינו דומה לחצר משותפת לכמה בתים, ואפילו לחצר הוא מסתפק להתיר, אם רק בנין אחד פתוח לרשות-הרבים, מכיון שאין זה דומה לרשות-הרבים, אך הרב מרדכי אליהו אינו מסכים לכך, ולדעתו גם חדר-המדרגות בבית משותף דינו כבתים הפתוחים לחצר משותפת שצריכים עירובי-חצרות.

³ שו"ע או"ח (סי' שפב סעיף א).

⁴ שם, (סעיף ה).

⁵ שם (סי' שפב סעיף א).

בשם צוות המשיבים ובברכת התורה,

הרב משה ארנריך
הרב יוסף כרמל
ראשי הכולל

גם אני מאשר:
הרב שאול ישראלי

מתפללים לרפואתם השלימה של:

אליעזר יוסף בן חנה ליבא
יפה בת רחל יענטע
נחמה צביה בת שושנה בריינא

רועי משה אלחנן בן גינה דְבָרָה
מאירה בת אסתר
ליליאן בת פורטונה
איילת חן בת שולמית
בתוך שאר חולי עם ישראל

יוסף (יוסי) בן חנה
דוד חיים בן רסה Rassa
רבקה רינה בת גרונה נתנה

חדש - "צפנת ישעיהו" מאת הרב יוסף כרמל

הנביא ישעיהו פעל באחת מהתקופות הסוערות והדרמטיות ביותר בחיי האומה הישראלית, תקופה של ציפיה למשיח שנשברה ברעש אדמה נורא, וחוללה גם מהפך רוחני ופוליטי. האור בקצה המנהרה הפציע שוב רק בימיו של חזקיהו. צפנת ישעיהו: מעוזיה עד אחז מפגיש אותנו עם שלושה מלכים שעמדו בצומת היסטוריה בתולדות עמנו: עוזיה, המלך שדרש את האלוהים אך לקה בצרעת בעקבות חטאו; יותם, המלך הצדיק ביותר בתולדות עמנו; ואחז, המלך אשר הכיר בקב"ה אבל לא האמין בהשגחתו. בביאורו לנבואות ישעיהו, נצמד הרב כרמל, לדברי חכמינו וגדולי הראשונים, ומציע דרך מרתקת ללימוד תנ"ך בעקבות חז"ל. קריאה זו מבהירה את התכנית האלוהית ומבררת סוגיות עקרוניות באמונה. צפנת ישעיהו מגלה לקורא את משמעות הנבואות לדורו של הנביא ואת הרלוונטיות שלהן לדורנו.

לרכישה

